

Előfizetési feltételek:
Vidékre postán vagy helyben hához (hordva.)
Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétszeresnél 10, háromszorosnál 8 kr.
A nyilvántartás 50 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények elfogadhatók a kiadóhivataltól kívül egyedül **Hansenstein és Vogler** hirdetvéstételei hivatalában Budapesten: Dorottya-utca 5. sz. I. em. Bees: Wallfischgasse 10. sz. Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, kalap-u. 15. sz. I. em.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőséghez intézendő. — Bérmentetlen levelek csak ismert ezektől fogadhatók el. — Kéziratok nem adathatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Kerécs József** könyvnyomdai irodája) hova a lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénzek, hirdetmények kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, ápril 18.

Az „Ung. Lloyd“ olyasmiről neheztelünk, a miért minket szemrehányás csakugyan nem érhet, még pedig azon egyszerű oknál fogva nem, mert azt, a miért hibáztat, soha el nem követünk; ugyanis nem állítottuk soha, hogy az „Ung. Lloyd“ a Bismarck-féle egyházi politika alkalmazását ajánlotta volna hazánkban.

Mi nem mondtunk egyebet mint, a mit t. laptársunk is kénytelen igaznak beismerni, t. i. hogy: „leginkább lelkesedett és lándzsát tört Bismarck herceg egyházi politikája mellett.“

Nem kívánjuk ez alkalommal nyilatkozatot valóban tettük volna, a mint nem tettük, ez által olyan valamit mondtunk volna-e, a mi t. laptársunk magatartásával igen nagy ellentétben áll, egyszerűen arra szorítokozunk, hogy utaljunk mind azon — elismerjük érdekes és szakavatott — nyilatkozatokra, melyek az egyház és állam közti viszony rendezésének kérdésében, az „Ung. Lloyd“ hasábjában megjelentek.

Ha valaki úgy, mint az „Ung. Lloyd“, meg van győződve az amerikai rendszer káros voltáról, akkor természetesen a másik rendszert kell helyesnek tartania, s ha azt tartja helyesnek, akkor igen természetes, hogy követésre is ajánlja, vagy legalább jogosan ajánlhatja, s valóban nem vagyunk képesek átlátni, hogy ennek föltételezése, hogy képezhet sértést.

Főntebb okoskodásunk csak akkor lehetne téves, ha a két rendszeren kívül egy harmadik léteznék, a mi pedig nem létezik, ha csak a szentszékek köztendő concordatumot nem akarjuk olyannak számítani, a mi bizonyára az „Ung. Lloyd“-nak ép oly kevéssé jut eszébe mint nekünk.

Igy tehát mi jelenleg csak két rendszert ismerünk az egyiket, melynek folytán az állam több-kevesebb befolyást gyakorol az egyházra és annak szolgálira; s a másikat, mely az egyházzal mint olyannal mit sem törődik.

Az elsőt nevezték el Bismarck rendszerének, mert ő alkalmazza azt jelenleg a legszigorubb és legkivívóbb módon, a másikat az amerikaiak, de azért az elsőhöz soroljuk mind azon törvényes intézkedéseket, habár a némethonban szelidőbbek is, melyek folytán úgy, mint legújában Ausztriában, az állam befolyást gyakorol az egyházra.

Es ez alkalommal meg kívánunk felelni t. laptársunk egy szemrehányására.

Ugy látszik félre magyarázta azt, a mit mi „erőszak“ által kifejezni akartunk. Nem állítottuk soha, hogy a mi Némethonban történik nem törvényes uton történik, jól tudjuk, hogy mindazon rendszabályok, melyek a renitens clerus ellen alkalmazhatók, törvényből merítvük, de azt fejeztük ki, s azt mondjuk ma is, hogy ezen intézkedések erőszakon alapszanak, ezt pedig nem tagadhatja senki, valamint a következményekért nem okozhat senki, mert a rendszer természetében magában foglalja az erőszakot, és kényszeríti az államot annak alkalmazására.

Ezt mi vizsás helyzetnek, rossz politikának tartjuk, s azért vagyunk hívei az amerikai rendszernek, mely az egyházat, mint olyat nem ismervén azzal colliszióba sem jöhet, és nem sértheti alattvalóinak lelkiismeretét és hitét.

Abban pedig, hogy mi bizonyos kérdések előzetes megoldását kívánjuk, ne lásson t. laptársunk ellenmondást, mert mi nem kívánunk egyebet, mint előbb megteremteni azon helyzetet, mely a szabad egyház proclamálását lehetővé teszi.

Ez nem ellenmondás, nem eltérés a rendszertől, mert igen természetes, hogy oly hierarchiával, mely politikai kiváltságokat élvez és az ország fekvő birtokának egy nagy részéről rendelkezik, amerikai rendszerrel szó nem lehet, ha államot nem akarunk az államban teremteni.

Előbb tehát azon előzetes kérdések lesznek megoldandók, melyek után még mindig választ-hatnánk a két rendszer között, s ekkor mi az amerikai tanácsoljuk, s ezen meggyőződésünknek adunk jelenleg kifejezést.

Még egyet gáncsol t. laptársunk és ez az, hogy mi csak a kath. egyházzal szólnunk s nem a többi felekezetelekről.

Ennek oka is nagyon egyszerű. Mi, hazánkban az egy katolika egyház kivételével a többi azon helyzetben látjuk, hogy az általunk pártolt amerikai rendszer életbeléptetésének ez oldalról semmi sem állana útjában, egyedül az uralkodó egyház viszonyaiban vannak oly dolgok, melyek eme rendszert egyelőre lehetetlenné teszik, s azért kívánjuk mi azoknak előzetes megoldását, azért foglalkozunk csak egygyel s nem a többivel.

Ezekben befejeztük észrevételünket, melyekkel az „Ungarischer Lloyd“-nak tartozni véltünk.

Ugy vesszük észre, hogy a lényegre és vég-célra nézve teljes egyetértés létezik közöttünk s ki tudja, talán ha közelebből megvilágítjuk: az eszközökre nézve is. Hiszen maga az „Ungarischer Lloyd“ constatálja, hogy egyet akarunk, a különbség közöttünk e szerint az elnevezésben fekszik s e végett bizonyára harcra nem kelünk.

Egyben azonban teljesen egyetértünk s ez azon fölszólítás, melyet t. laptársunk az állam és egyház közötti viszonyok tárgyában kiküldött bizottsághoz intéz, s mely egyértelmű avval amit már mondtunk s ma ismételnisietünk t. i. hogy e kérdés megoldását tovább elodáznai nem lehet.

— **Horn Ede** képviselő a közoktatásügyi miniszternek márczius 29-én kelt decretumával az államtudományi vizsgáló-bizottság tagjává nevezetett ki. Mi a kinevezést hajlandók vagyunk csak mintegy részlet törlesztésnek tekinteni, mivel az elfogulatlan közvélemény Horn Edét egyetemi tanszéken óhajja látni, melyre őt Európaszerte elismert és méltányolt tudományos ismeretei kétségtelenül kvalifikálják.

— **A mentelmi bizottság** ma reggel 9 órakor tartott ülésében Becze Antal, Haller Ferencz, Stanescu Imre és Eder István képviselők mentelmi ügyet tárgyalta, határozatot azonban csak Becze Antal ügyében hozott.

A bizottság Becze iránt azon véleményt fogja a ház elé terjeszteni, hogy miután ez ügyben az illető bíróság a szükséges irományokat és adatokat a kérvény mellé nem csatolta, Becze Antal kiadatása megtagadandó.

Haller, Stanescu és Eder képviselők ügyeit a bizottság ezuttal csak előzetesen tárgyalván, határozathozatalát elhalasztotta.

— **A nemzetiségi képviselők** azon programjára nézve, mely a husvét szünidő előtt volt megjelenendő, azon hírt hallottuk, hogy a végdöntés holnap történik. Bár az elvek csoportosításával és részletes szövegezésével az elnök: Moesonyi Antal és Kosztics Lázár voltak megbízva, négy vagy öt terv terjesztetett az értekezlet elé, s miután ezekben sok eltérő nézet, egymással majdnem ellentétes irány volt kifejtve, az összeegyeztetés s a közös eszelekvési program megállapítása nem történhetett oly gyorsan meg mint várták. A keddi lapokban a P. Lloyd és a „Hon“-ban e program valószínűleg már közöltetni fog.

— **A fumei kikötő építése**, mely már egy éve foly és melynek legfontosabb részével négy év alatt kell elkészülnie, erőlyesen munkában van. A munkálatoknál csupa olyan mérnökök foglalkoznak, kik a Suez-csatorna építésénél voltak alkalmazva és derekas tapasztalatokat gyűjtöttek maguknak. Mind eddig a munkálat nem áll egyébből, mint a tengertől területet hódítani betöltések által. Óriási kockaköveket mélyitenek alá, melyek egymás felé jutva lassankint kikötő fallá lesznek. — A tenger most naponként 92,000 mázsa kőanyagot nyel el. E czélból egész hegyeket bontanak le. — Husvét keddjén egész Fiume közönsége kisereglett egy ily hegybontó látványra. A vállalkozó építőársulat ekkor egy hegyoldalnak 25,000 köbméternyi részét szemelte ki fölrobantásra, melyre 12,000 font puskaport használt föl. A csegetyűvel és később lobogóval adott jelre a munkások

mind elmenekültek a hely színéről. Egy pillanat múlva a rázkodást, mely egy derekas földrengéssel fölért, tompa moraj követte és 75,000 tonna, vagyis másfél millió mázsa szikladarab és kötőmög el volt választva a hegytől. A robbantás villanyos gyújtóval és puskaporral a legnagyobb szabotossággal ment végbe. A közönség ujongott és az általleben fekvő több hegyeken levő számos petarda dördülése is a sikernek volt hirdetője.

— **A földadó cataster kiigazításáról** szóló cikkünkkel ma több lap foglalkozik. Az „Ung. Corr.“ következő megjegyzésekkel kíséri: „Emlékeztünk, hogy már ezen törvényjavaslatnak az alsóházban tárgyalása alkalmával Lónyay gróf — ha nem is parlamenti, de már politikai körökben — ugyan e nézetnek adott kifejezést, és e nézetet a többségből meglehetősen számú képviselő támogatja. Nem hisszük, hogy a „Középpárt“ kérdéses cikke a pénzügyminisztertől inspiráltatott volna, azonban azt halljuk, hogy több képviselő a jelzett irányban nyomást gyakorol a kormányra. Annyi azonban bizonyosnak tekinthető, hogy a „Középpárt“ javaslata a minisztertanácsban szönyegre fog kerülni; afölött azonban, hogy mikor fog ez megtörténni, ma minden tájékozás hiányzik.“

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápril 18-án.

Elnök Bánó József hosszú sorát mutatja be a kérvényeknek, nem különben az államszámvevőszék által beküldött 1872-diki zárszámlát.

Gróf Zichy Manó két havi szabadságot kért és nyert.

Győrffy Gyula és Moesonyi Sándor képviselők lemondottak.

Glyezy Kálmán és Vécsey Tamás újra megválasztott képviselők megbízó leveleit élénk eljenzés között bemutatja az elnök.

Továbbá Eder István képviselőre vonatkozólag bemutatja elnök a budapesti kir. ügyészség egy átiratát, mely a mentelmi bizottsághoz utasítatik.

Groisz Gusztáv képviselő halála felett a ház jegyzőkönyvileg sajnálatát fejezi ki.

Desewffy Aurel gr. a főrendiház jegyzője bemutatja a főrendiház által a delegációba megválasztott tagok névjegyzékét, továbbá a földadó szabályozásáról szó törvényjavaslatot a főrendiház által elfogadott szövegezésben.

Tudomásul vétetik a földadó szabályozásáról szóló tvjavaslat.

Gyoczy Kálmán pénzügyminiszter indítványára, mielőtt az osztályok által tárgyalatnék, a catasteri bizottsághoz utasítatik.

Miután több képviselő részéről kérvények nyújtattak be, szót emel:

Bittó István miniszterelnök. A mai ülés föladata, hogy a ház által ez ülészakban tárgyalandó törvényjavaslatokról határozzon. Mielőtt azonban ezt illetőleg a kormány nézeteit előadná, a IX-es bizottságnak a kormányhoz áttett munkálatát illetőleg előadja, hogy az oly terjedelmes és annyira általánosságban van tartva, hogy a kormány e javaslatokat illetőleg még ma határozott nyilatkozatot nem tehet.

A mi már az ülészak tárgyait illeti, ezeket a következőkben sorolja elő: az igazságügyminiszter részéről elő vannak készítve: az közjegyzőség, a bírói vizsga módzatairól, az ügyvédi rendtartásról, a telekkönyvi szabályzatok és budapesti telekkönyvvel szabályozásáról, a vaspályák által okozott testi sértésekről, a váltóhamisítás, fizetési meghagyások, hamis bukásokról s végre a polgári perrendtartásra vonatkozó törvényjavaslatok; a kereskedelmi miniszter részéről a marhavész elhárításáról, tengeri hajók lajstromozásáról s a statisztikai hivatal szabályozásáról szólók; a pénzügyminiszter részéről a tőzsde bíróságok és a gyapi uradalom visszavásárlásáról, a közlekedési miniszter részéről a vágvolgyi engedélyokmányok szabályozásáról s a győr-sopronyi ébenfúrti garantiátlan vasút építéséről szóló javaslatok.

Végül két nagyfontosságú törvényjavaslatnak kell átmennie: a választási és a házszabályok kiigazításáról szóló törvényjavaslatok.

Az első illetőleg megjegyzi, hogy gyökeres törvényjavaslatot a kormány nem nyújthat. Csak a következőkre volt figyelemmel: a qualificatio egyenlítésére és határozottságára, az állandó jegyzék készítésére, hogy a vitás kérdésekben bíróság ítéljen s végre, hogy a viszálcések megtoroltassanak. Az incompetibilitásra nézve a ház már bizottságilag intézkedett.

A házszabályokat csak a tanácskozási rendet illetőleg kívánna a kormány módosíttatni. Különösen kettőt emel ki: az osztályok eltörlését s a vitás kérdéseknek az elnök által eldöntését.

Kívánja, hogy a nyári szak ne legyen hosszú, hogy őszre, midőn nagy fontosságú tárgyak hozatnak szönyegre, annál több idő jusson.

Kéri először a közjegyzőség fölvetését.

Oláh Gyula a közéleti tanácsokról szóló törvényjavaslatot és kívánja tárgyalni.

Bitó miniszterelnök megjegyzi, hogy ha a ház erre is rá fog érni, a kormány természetesen nem fogja ellenézni a tárgyalást.

Helfy Ignác nagyon elszomorodott azon, hogy a pénzügyminiszter nem terjeszt elő egyéb javaslatokat, mint azokat, melyeket a miniszterelnök említett, kívánna tudni: fog-e a finansziális dolgokban előterjesztéseket tenni és mikor, s hogyan gondolkozik sok fontos kérdés között különös az önálló magyar jegybankról.

Ghyczy Kálmán pénzügyminiszter: Tisztelt ház! Nem hiszem, hogy az ország szerény tehetségeimről azt várta volna, hogy én ezen ülésszak megkezdésekor azonnal képes leszek nagyszertű tervekkel a t. ház elé lépni. (Derülttség.)

Azon tárgyak, melyekre vonatkozólag annak idejében a t. ház elé javaslatokat terjesztem, oly számosság és oly nagy fontosságnak, hogy kényszerítve érzem magam, e részben a t. ház elnövezését és türelmét kikérni. (Helyeslés.)

Nem fogom elmulasztani az ülésszak folytatásban és a kellő időben közölni a t. házzal mindazt, amit pénzügyi helyzetünk földértésére szükségesnek tartok, és pedig a tekintetben, hogy a t. ház hatalmazzon föl engem, hogy ha lehetséges még talán az ülésszakban, de mindenesetre a legközelebbiben beható törvényjavaslatokat élbe terjeszsek. Vajjon azon helyzetben leszek-e, hogy a t. ház kellemes meglepetéssel megörvendeztetem, nem tudom, de nagy reménnyel nem kecsgettem magamat. (Derülttség.) Egyébiránt úgy fogok mindent a t. ház elé terjeszteni, mint az valóban van.

Ami bankérdést illeti (halljuk! halljuk!), előbbi együttlétünk utolsó napjaiban t. barátom, Solymossy Bálint, erre vonatkozólag interpellációt intézett hozzám. Kötelességemnek tartom az interpellációra legközelebb felelni, és ezen válaszon alapján meg fogja ítélni a t. ház, hogy e kérdést illetőleg még az ülésszak alatt tehető-e valami, vagy sem; s ha igen, mi lenne tehető. (Helyeslés.) Addig is tehát, míg — mint mondtam nemsokára — ez interpellációra válaszolni fogok, bátor vagyok a t. ház türelmét kikérni. (Helyeslés.)

Madarász József kívánatosnak tartja, hogy a választási törvény és a házszabályok módosításainak tárgyalása előtt, az incompatibilitás kérdésére nézve tisztába jöjünk s azért utasítani kéri az e czélból kiküldött bizottságot, hogy munkáját mielőbb terjeszse be.

Csernátorny Lajos hasonló értelemben nyilatkozik. **Gorove István** előadja, hogy a bizottság a színet alatt nem működhetett, de most már hozzá fog fogni a munkához.

Elnök fölkéri a bizottságot, munkálata mielőbbi be-terjesztésére, a miniszterelnök által felsorolt törvényjavaslatokat az osztályok utasítja és a legközelebbi ülés napirendjére a közjegyzőkről szóló törvényjavaslatot tüzi ki.

Miután még a mentelmi és a gazdasági bizottság részéről jelentés tétetik, az ülés berekesztetik. Hétfőn ülés.

A IX-es albizottság jelentése a 21-es bizottsághoz.

(Folytatás.)

Igy 1875-re 1.454,683, 1876-ra 1.107,434, 1877-re 1.106,372 forint lesz a kölcsön törlesztése céljából képezendő alap javára irandó, azon bevételek közül, amelyeket a minisztérium költségvetési tervezetekbe mint rendkívüli bevételi formákat fölvet.

Ezen kívül a földadó cataster kiigazításáról szóló, jelenleg tárgyalás alatt álló törvényjavaslatnak végrehajtása a következő költségeket okozza a következő években: 1875 2.500,000 forint; 1876 1.135,000 forint; 1877 2.160,000 forint.

A „KÖZÉPPART” TÁRCZÁJA.

Öszinte szó a nemzeti színház t. igazgatójához.

Mélyen tisztelt uram! A „Téli regé” tegnapi előadásának drámai részei — egy-két szereplő játékanak kivételével — teljesen kritika alatt álltak, nem drámai részei pedig annyira lesüllyedtek a durva látványos operette színvonalára, hogy, a nemzeti színház levén a tegnapi előadás szintere, a kritika ezen operette-mutatványokkal nem állhat szóba. Mivel azonban hírlapírói kötelességünk a nemzeti színház nevezetesebb viselt dolgairol megemlékezni, a jelen alkalmat arra használjuk, hogy a közönség egyik jelentékeny — bizonyára legműveltebb — részének megbotránkozását tolmácsoljuk, s nehány, a színház jelenlegi irányára vonatkozó őszinte szót mondjunk el a „Téli regé” előadásának alkalmából.

Lehetetlen, hogy ön, t. igazgató ur, ki hosszú és érdemteljes drámaírói pályáján mindig visszautasította azon nyomorult eszközt, hogy darabjait látványosságok a nemzeti színház méltóságát sértő, szemfényvesztő eszközök segítségével tolja föl a közönségre, szintén ne érezte volna, mily méltatlan dolog a nemzeti színház közönségét, a dráma napjain is, az „Ördög pilulái” és „Dunán apó”-ból vett kánkákkal, bacchanáliákkal stb. órahosszat mulattatni. Meg vagyunk győződve, hogy ön érezte ezt, s talán még jobban, mint a közönség azon része, mely a karzatok taps-kórusa ellenében koronként érvényre juttatta nemtetszésének pisszegés által való kifejezését. S hogy ön, t. igazgató ur mégis megengedi, miszerint ily dolgok történhessenek a nemzeti színháznál, ezt nem tulajdoníthatjuk másnak, minthogy izlését és művészi hitvallását áldozza föl a nemzeti színház netáni anyagi előnyeinek s így nemesebb vágyainak ellenére, utat engedett törni, épen az ön kormánya alatt lábra kapott azon iránynak, miszerint a közönség látványosságok által vonzassék a színházba, hova a nemzeti

Ezen két rendbeli összegekkel tehát romlanak a 1875 8 585,665; főlösleg 1876 201.724; 1877 3.090,352 forint.

Ezeket kivül államjavak eladásából fölvetett összeg leütése mellett 1.454,683—1.085,434—1.106,372: és a cataster költségeivel; 2.500,000—1.135,000—2.160,450; összes hiány: 12.539,599—2.008,710—176,473.

Megjegyzendő azonban, hogy ezen hiányokban tisztán beruházásokra és pedig a Dunaszabályozás, a Margitszigeti híd, a Ferenc-csatorna költségére, a fumei kikötő építése, vámpéítési költségekre, tehát oly kiadásokra, melyek rendezett háztartásban nem szoktak a rendes bevételekből fűdözteni.

Foglaltatik: 1875-re 6.584,000; 1876-ra 2.800,000; ezenkívül tehát a hiány tenne: 5.955,699; 1876 és 1877-ben pedig nem ezen sőt a következő feleslegek származnak: 791.280—3.123,590.

Mielőtt az albizottság a még fönmaradandó hiányra nézve előadná véleményét, föl kell említeni, hogy az 1874. évben az utolsó évek nagy közgazdasági csapásai miatt a bevételek még oly mérvben való befolyására sem lehet biztosan számítani, mint azt az 1874-ik évi előirányzat, a mely pedig a bevételekre nézve is tetemesen leszállított kilátásba helyezte.

Ezen kívül mintegy 5 millió frtra rugó előlegek, melyek a sorsolási és gömöri kölcsönöknél, mint az ezen alakokból rendelkezésre álló összegek, vétettek a költségvetésbe, előre láthatólag alig fognak folyóvá tétetni ezen év folyamában.

Ezenkívül a rendezett pénzügyi szolgálat föltételül megköveteli, hogy a mult években lepadt pénztári készletek beszereztesse.

Ha az állampénztárt zavaroknak kitenni nem akarjuk, nemcsak a központi, de a külső pénztáraknál is megfelelő, összesen legalább 15—16 millióra rugó pénztári készletnek, — a melylyel ma e pénztárak bírnak — épségben kell folytonosan megmaradni.

Ezenkívül az 1875-dik év január 1-re való szükségletet az 1874-dik év végén megmaradó pénztári készletek nem lévén képesek fűdözni: gondoskodni kell arról, hogy az átmenet szükségleteire a január 1-én pénztárkészlettel birjon az állam.

Ezen készletnek minden év végén állandóan meg kell maradnia, mert különben minden oly esztendő végén, a mely kedvezőtlenebb eredményekkel zárta le a kezelést, az állampénztár könnyen zavaroknak lehet kitéve.

Ha az 1874-dik év termése kedvező lenne, az eredmények egészen másként fognának állani. Ha csak anynyi folyik is be az állami pénztárakba, mint a mire az 1874-diki költségvetés alkalmával számított volt a melyben a közvetlen adók előirányzata, az államjavak jövedelmei jelentékenyen leszállítottak, és a kirovott egyenes adóknál is mintegy kilencz millió hiány vétettet számításba és így 141 millió forintba előirányzott netto bevételekből 132 millió forint vétettet csak a számítás alapjául: a mely eredményre csak megközelítőleg közeli eredményt esztendőben is mindenesetre számítani lehet: az 1874-dik év a kölcsön által fűdözött hiányon kívül, hiányt alig fogna fölmutatni, de ma, midőn az állampénztárt bajainak gyökeres orvoslására törekszünk és az 1873-dik év kezelés eredményeit már ismerjük, nem szabad a számításból kifelejteni azt sem, hogy mi sem biztosítja az államkincstárt attól, hogy ezen év második felének eredményei is oly mostohák lesznek mint voltak egészen az 1873-dik évek, és ezen eshetőséggel szemben, amely ha a legszigorubb számításokat vesszük alapul bekövetkezhetik, biztosítani kell ma már az állampénztárt.

Mert az ország fizetőképességét semmi kedvezőtlen esélyeknek nem szabad kitenni egy perczre sem.

Ha tehát a legrosszabb esetet véve föl, biztosítani kívánjuk az állampénztárt még azon esetre is, ha ezen év folyamában több nem folyik be a pénztárakba, mint a

színház művészi viszonyainak mélyen alá súlydott színvonalára miatt az nem akar bemenni.

Mielőtt tovább mennénk, a félreértések kikerülése céljából, kijelentjük, hogy itt nem kizárólag a „Téli regé”-ről, hanem általában a színház látványosság- és reklambajhászó irányáról szólnunk. A „Téli regé”-t, teljesen elismerjük, csak diszes kiállítás mellett lehet sikerrel előadni, nem csak azért, mivel Shakespeare maga előírt a darab két fele közti ür kitérésére holmi nyáréji álom-féle bohóságokat, hanem azért is, mivel a „Téli regé” külső cziczoma fölragasztása nélkül, különösen színházunk drámai erőinek inaszakadtsága miatt, aligha nyerhetné meg a közönség tetszését.

Kifogásunk csak kettő ellen van, s pedig először, hogy miért épen a „Téli regé”-t kellett előadásra kiszemelni, midőn Shakespearenek sok jeles darabja van, melyet a nemzeti színház közönsége még nem ismer, s ahelyett, hogy ezen repertoírunkon hiányt képező darabokat mutatnak be, a „Téli regé”-t frissítik föl új betanulással, megbotránkozatót fölezifrázással. — Második kifogásunk e fölezifrázás tulhajtását illeti. Ha már Shakespeare darabjai közül nem tudtak jobbat előadásra kiválasztani, tartottak volna mértéket a darab által is megkívánt diszletekben és látványosságokban, s így a tömeg tetszését is meg lehetett volna nyerni, a nélkül, hogy a műveltebb izlés és a nemzeti színház méltóságát botrányos kánkákkal, satyr-táncokkal, bacchanáliákkal stb. arcul vágják.

Mindkettőnek, t. i. darab színrehozatalának és a tulhajtott látványosságának okát azonban föltaláljuk a nemzeti színház fönnb említett irányában, melynek ön, t. igazgató ur, kormánya kezdetén — bizonyára jobb meggyőződésének ellenére a színház anyagi nyereségének reményében — utat engedett törni, mely irány azonban most már ugy elhatalmasodott, hogy ma-holnap túl fog csapni a nemzeti színház valamennyi föladatának korlátain, s ön, t. igazgató ur, nem sokára nem lesz képes — a művészi érdekek nagy kárára — ezen a nemesebb műizlést összeromboló áradatot, rendes medrébe visszazorítani.

mennyit az 1873-dik év, összes pénzügyi kezelésünknek ezen aránylag legmostohább évének, kezelési eredményei tényleg kimutatnak, és föltesszük, hogy az állami előlegek sem tétetnek folyóvá: ez esetben az állampénztár teljes biztosítására és arra, hogy az államkincstár az oly nagyon szükséges pénztári készleteket folytonosan épségben megtarthassa, ami főleg nálunk, ahol közgazdasági viszonyaink egyoldalúságánál fogva az év első 7 hónapjában aránylag mindig kevesebb jövedelem folyik be az állampénztárba, mint a mennyi ezen hónapokat terheli: egy rendkívüli forrásról kell gondoskodni, a mely az állampénztárnak ezen bajait egyszer mindenkorra megszüntesse.

(Vége következik.)

Különlélek.

Budapest, ápril 18.

(Kinevezések) A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter: Balázs Adolf főbányabizost bányakapitányává és Dulnig Márton bányabizost főbányabizostává nevezte ki.

Uj tanszék az egyetemen. Ő fölsége megengedte hogy a budapesti egyetemen a közegészségi tudomány számára tanszék és észlelő intézet állíttassék föl, s ezen tudomány rendes nyilvános tanárává és intézeti igazgatóvá dr. Fodor Józsefet, a kolozsvári egyetemen az államorvostan nyilvános rendes tanárát a szabályszerű illetmények kinevezte.

Rudolf koronaörökös vizsgálja. Király ő fölsége egy újabb keletű rendelete szerint, Rudolf koronaörökös vizsgálata nem egyes évközökben, hanem bizonyos tudományágnak bevégeztével tartatik. A koronaörökös ápril 15-kén tett vizsgálatot a vallástamból, német nyelv- s természettudományokból. A koronaörökös lakosztályába e napon ő fölségén kívül, a főhercegi nevelő: Latour tbnok, a hozzá sorozott tisztek, Pálffy gr. ezredes, Festetics gr. őrnagy, Walterskirchen b. és Spindler kapitányon kívül a király által határozottan megnevezett, következő tiszteletbeli vendégek vettek részt: Kutschker püspök, Arneth lovag az udv. levéltár igazgatója, Hauser udv. tan. a geologiai intézet elnöke, Pawlovsky a Theoziónium igazgatója és Rimélyi lelkéri apát, Magyarországból. A vizsgálat reggeli nyolczkor vette kezdetét s három negyed óráig tartott a vallástamból, mely a katolikus hit és erkölestant foglalta magában. Az examiner Mayer kanonok, különösen a lélek halhatatlanságát, a kereszténység isteni voltát s a keresztényi kötelemek foglalatjának kérdését, — egyházi és állami téren — szelözteté. A német nyelvből tett vizsga szintén 3/4-ed óráig tartott. Tárgyát Schiller, Göthe költeményei, továbbá a Wallenstein trilogia méltatása s fejtegetése képezte. Negyed órai szünet után, a természettudományi vizsga következett. A kérdések a geologia, embertan, a naprendszer s egyéb rokon tudományokra szorítottak. A vizsga délelőtti 11-kor ért véget s a koronaörökös minden kérdésre világos és határozott feleleteket adott. Ő fölsége teljes elismerését fejezte ki, nemcsak a trónörökös, hanem az egyes tanárok irányában is.

Tanári képesítés. A vallás és közoktatási miniszter dr. Teuer Náthaniel magántanári képesítést a kolozsvári m. kir. egyetemen megerősítette s megengedte hogy a természeti műtattanból ezen minőségben előadásokat hirdethessen és tarthasson.

Földmérői szigorlatok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy a földmérői szigorlatok a királyi József-műegyetemen még a folyó év végeig tarthatassanak.

Dr. Patrubby tisztí főorvos ur, legközelebb lapunkhoz is beküldött nyilatkozatában kijelentette, hogy az állítólagos trichinosis-esetekre nézve nem adhat még határozott fölvilágosítást, mivel még nem győződött meg, vajjon az előfordult esetek trichinosisok voltak-e, vagy sem. A lapok útján nyilvánosságra hozott két eset azonban már oly régen történt, hogy azóta a t. főorvos ur tel-

E sorok írója, ki nagy bizalommal tekintett az ön igazgatóságának jövője elé és soha sem késett elismerésével adózni, valahányszor az önkormányta erre alkalmat adott, már akkor kikelt a nemzeti színház látvány, s reclambajhászó irányára ellen, midőn Molnár György Shakespeare III. Richardjának, s a mult évben színre került eredeti darabok fölbim-bumozása által a színházat e veszéles irányba kezdte terelni.

Megjósoltuk még akkor, hogy ha a színház rálép ezen utra nem egy könnyen fog megállapodhatni, mert ha a színház nem gondos repertoírral, s bár szerény művészi erőinek kitartó megfeszítése, hanem külső, látványossági eszközökkel iparkodik közönséget vonzani, a látványosság hajhászatában kénytelen tullicizálni magát, mert ugyanazon decoratio, mely egyik darabban magára vonta a figyelmet, s vonzotta a színházba közönséget, egy másik darabban már elégtelen. Így jutott el a nemzeti színház, egyetlen magasabb czélú műintézetünk, a veszedelmes lejtőn, a III. Richard látványos tragédiától a „Téli regé” bacchanaliájáig; sőt még itt sem fog megállapodni, ha ön t. igazgató ur végre is döntő vevőjét közbe nem veti, s meg nem akadályozza, hogy a műizlés és a nemesebb drámairodalom terjesztésének és fejlődésének czéljára alapított nemzeti színházunk lassanként valamely vaudeville színvonalára süllyedjen le. Pedig Molnár György mindent elkövet, hogy a nemzeti színházat ide juttassa.

Távol legyen tőlünk a gondolat, hogy Molnár Györgyöt rossz hiszeméséről vádoljuk — meg vagyunk győződve, miszerint ő teljesen át van hatva a gondolattól, hogy az művészet, amit ő színpadra hoz — sőt még fényes rendezői tehetségét sem vonjuk kétségbe, csak az a baja, hogy nem tud mértéket tartani, s lázas fantáziája gyakran nélkülözi az izlést, tulságokra ragadja, s azt hisszük eltaláljuk az igazat, midőn kimondjuk, hogy Molnár sok pénzzel, s kellő eszközökkel páratlanul tudna kiállítani és rendezni látványos operetteket. Ő azonban ezen szép tehetségét, nem kellő helyén, a drámán kísérti meg, s mivel tapasztalta, hogy fényes szemképázatásokkal el lehet jól-rosszul fedni a szindara-

jesen megbizonyosodhatott volna — mint ez kötelessége is leendő — s ki kellett volna jelentenie, hogy vagy nincs trichinosis a fővárosban, vagy van, s ez esetben a közönség óvakodjék a sertéshús élvezésétől. Dr. Patrubby ur azonban utána jártunk a dolognak, s megbizható, a kórházzal összeköttetésben álló orvosoktól hallottuk, hogy a trichinosis nem csak ama két esetben, hanem ismételtelen előfordult. Kérdjük tehát, mire való a titkolózás, midőn az a közönség kárára történik, mert a közönség, különösen a főváros alsóbb néposztályához tartozó egyének, — nem tudván, minő veszedelem fenyegeti őket, továbbra sem tartózkodnak az állott, disznóhúsmelet ételek élvezésétől, s így a baj csak tovább terjed. — Beszélnek arról is, hogy a kolera szorványosan ismét megjelent a fővárosban, s a Rókus kórházban már is több eset fordult elő. A lapokban szintén már többször említett két kolera-esetre vonatkozólag, s dr. Patrubby ur ezen hírt is csak félig-meddig, föltevésekkel cáfolta meg. Mire való e csúfítás-csavarás? Mondja ki nyíltan a tisztí főorvos ur, vajjon a két járvány föllépett-e és minő mértékben lépett föl a fővárosban, hogy a közönség tudja magát mihez tartani.

— **A honvéd menházból** f. hó 16-dikán temették az első halottat: Zolyomi Istvánt, a 49-dik zászlóalj századosát. Temetésére, a menház távollága miatt, csak a megboldogult személyes barátai mentek ki. A gyászszertartást Székács József tartotta.

— **A tudomány- és műgyegetemi olvasóköri** (zöldfű-utca 28. sz.) dr. Dobranszky Péter műgyegetemi tanár vasárnap, f. hó 19-én, d. e. fél 11 órakor következő fölolvasást tart: „Képek a társadalom életéből.” (Morálstatistikai tanulmány.)

— **Arady Gerő** színházgátló a következő fölszólítást küldte be szerkesztőségünkhez: Azon drámaszínészek, opera- és operette-énekesei, kardalnokok, kik f. évi október hótól az aradi új színházhoz hajlandók szerződni, szíveskedjenek leveleikben föltevéleiket tudatni Tanner Istvánnal, Budapest, magyar-utca, vagy Aradi Gerővel Temesvárt.

— **A népszínházi nagybizottság** holnap, vasárnap, d. e. 11 órakor a „Hungaria” szálloda 4. sz. földszinti termében gyűlést tart. — Az elnökség kéri a tagokat, kik egyébiránt foglalkozó gyűléseiről el ne maradjanak.

— **Színház.** A nemzeti színházban Shakespeare „Vihar”-a, a „Szent-Iván éji álom” ikertestvére közelébb színe fog kerülni. Hogy színe kerül, az ellen nincs kifogásunk, noha jobb szeretnők Shakespeare komolyabb darabjait színpadon látni, de mivel e darab is tágas tört nyújt a dekorációnak és látványosságoknak, attól tartunk, hogy ebbe is olyféle tünderkedhetném jeleneteket kevernek, mint a „Téli regét”-be. — Prielle Kornélia asszony anyósának közbejött halála miatt csak tegnap reggel utazott el Kolozsvárra, hol jövő hétfőn kezd meg vendégszerelést a már említett darabokban.

— **Megjelent művek.** A Franklin-társulat kiadásában megjelent a „Fényűzés a társadalmi életben és a nemzetgazdaságban.” Irta dr. Gerlóczy Gyula, műgyegetemi tanár. Tartalma következő: I. Bevezetés, a fogysztás főbb alakjai. II. A fényűzés fogalma a közéletben. III. A fényűzés alakja a fejlődő, virágzó s hanyatló népnél. IV. A fényűzés a nemzetgazdaságban. V. Társadalmi bajaink meggyógyítására és államháztartásunk hiányának megszüntetésére szolgáló gyógyszerek. VI. A fényűzés ellen hozott törvények. — Táborosky és Parsch kiadásában megjelent Müller O., „Angol-négyes”, ára 60 kr.

— **Uj lap.** Nagyváradon „Polgár” czim alatt egy új társadalmi, közgazdasági és vegyes tartalmu hetilap kezdte meg f. hó-dikén pályafutását. Első mutatóványa elég változatos tartalmu, s azon érdeme mindenesetre megvan, hogy nem indul a vidéki lapok példája után, melyek szűkkörű daczára tele torokkal hirdetik a nagy

politika ígét, hanem programjához hiven főleg a társadalmi és nemzetgazdasági kérdésekhez iparkodik hozzászólni. — Szerkeszti: Holnapy Ákos; ára egy évré 60 forint.

— **Szalay Zsigmond** elfogatása, mint a „N. P. J.” írja, következőleg történt: A kir. ítélő-tábla tagjai előtt, kik egykor kénytelenek voltak Szalayt collegájoknak tekinteni, föltűnt, hogy Sopronybol egy idő óta oly periratokat is vesznek, melyek kétségbevonhatlanul Szalay kezvonását árulták el, melyet a kir. tábla ama tagjai, az együttes hivataloskodás idejéből, jól ismertek. [Az említett e körülményt bejelenték az igazságügyminiszternek, ki a dolgot constatálta és tudósítá erről az államügyészséget, s így történt, a sopronyi kir. ügyész intervenciójával, Szalay elfogatása. Amint Szalayt elfogták, azonnal vallatni kezdték, s ő a terhére irt bűnök nagy részét bevallá. Jelenleg a fenytő törvényszék helyiségeiben, a pesti sorokszári uton levő házban őriztetik; sorsát nagy egykedvűséggel türi, s egész napon át olvas.

— **Vigyázatlan orvos.** Egy székesfehérvári orvos a napokban egy ottani tiszt nejét gyógyította, s 8 port rendelt, melynek alkotórészt 7 gram morphiium és 3 gr. acconit képezte. A beteg a harmadik pornál már meghalt. Ez ügyben vizsgálat indított.

— **Nagy tűzvész** volt ismét Gyergyó-Szt.-Miklóson, hol csak nem rég pusztított a féktelen elem. Ez uttal nem kevesebb, mint száz ötven ház lett a lángok martalékává. A kár még nincs kiszámítva de, mint írják rop pant nagy.

— **Villám sújtott agyon** tegnapelőtt egy kolozsvári polgárt Zágoni Istvánt, ki épen szántott mikor a villám oly erővel csapott le, hogy a bérés és ökrök azonnal földre hulltak; de ezeknek nem lett baja, a gazda ellenben halott maradt a földön.

— **Nemzeti színház.** Vasárnap, ápril 19. „A nagyapó.” Vigjáték 3 fölvonásban.

Törvényszéki csarnok.

Budapest, ápril 18.

(Magint egy „közönség-hírből” a határvidékekből.) A pesti kir. fenytő törvényszék előtt (elnök: Mirth, bírák: Lihan és Frenreisz) ma a pancsovai választások alkalmából felmerült politikai bűmpereknek másodikik lett tárgyalva. A tényállás következő: F. é. január 7-én a pancsovai választókerületben fekvő Ócsva nevű helységben Dimitriovics esperes, és Dragutin szolgabíró, valamint Janovics Pál, görög-keleti plébános értekezletre híttá össze a községet az iskolaházban. Dimitriovics esperes egységre inté a községet, melyben e előbb 35 évig plébánoskép működött, és a beszédjében kiemelt, hogy a románok gyház és iskola ügyei csak a kormányhoz való ragaszkodások útján nyerhetnek üdvös megoldást. Erre nagy zugás támadt és előlépett Popesen Tódor választó polgár, és az ócsvai községi tanács tagja, kijelentve, hogy ő nem fogja magát soha sem eladatni a magyar kormánynak és a magyaroknak, kik rá löttek 1848-ban, és a románoknak gyermekeit lemészárolták. „Azoknak,” ugy mondá, kik rá löttek, és kikre én is löttem, nem adhatok soha sem kezet.” Ezen szavak természetére figyelmeztetve az esperes és a szolgabíró által, Popesen azokat ismétlé, sőt azt mondá, hogy azokat aláírni kész. Erre a jegyzőkönyv fölvett, és Popesen „közönség-hírből” vádjá miatt elfogott. A mai tárgyalásnál Popesen a tegnapiúttal esküdszéki tárgyaláson lázítás és rágalmazás miatt 15 havi börtönre ítélt Liuba Grui a ügyvéd által lett védelmezve. A beidézett és kihallgatott tanuk közt Dimitriovics esperes és Radcsavlyevics sz. bíró a föntjelzett tényállást megerősítették, Janovics ócsvai plébános ellenben egy tintóti föl a dolgot, mintha Popesen csak „nem”-mel felelt volna az esperes azon kérdésére, hogy ő tehát nem ismeri el a

pokon is hetenként egyszer kénytelen lesz operettei bacchanáliákban gyönyörködni; már pedig ez sem a művészetnek sem a repertoír változatosságának nem válik valami nagy előnyére. S mi több, megeshetik még az is, hogy a közönség, mi, az első előadás után itélve több, mint valószínű, pár előadás után megújja a „Téli regét”, s így még kiállítás költségek sem kerülnek meg.

De eltekintve mindezekről, kérdjük a t. igazgató urtól, vajjon szabad-e a nemzeti színművészetet elválni gyanút tekinteni, melynek az a czélja, hogy minél több pénzt hozzon be. Ha a t. igazgató ur ezen kérdésre igennel felelne — mit nem hiszünk — úgy legjobban tenné, ha Párisból valamely látványos operettet hozatna, melyet százszor is lehetne ismételni, s mindig lenne községe. Ha pedig a t. igazgató ur ezen kérdésre tagadólagosan felel, mi felett nem kételkedünk, ugy csak arra kérjük, ne tegye tönkre igazgatásának jó hírnevét a tegnapihoz hasonló előadások által, hanem böles mérseletben félkezze kissé Molnár Györgynek, különben, nagy ügyeszetetről tanuskodó tulbuzgalmát, s ez csak Molnárnak is hasznára válnék, mivel ő ha nem hagyunk neki teljesen szabad kezet, jó, erélyes generalis alatt igen jeles osztálytábornok.

Nem hiszünk, hogy a t. igazgató ur eddig azért engedett szabad teret a Molnár által inaugurált iránynak, mivel még nincs véglegesen igazgatóvá kinevezve, s így föltétlen tekintélyével nem képes ellensúlyozni a művészi izlésével ellenkező befolyásokat. Ha még is ugy volna csak kétszeresen kellene ohahtanunk, hogy a végleges kinevezési dekretum mielőbb leérkezze a belügyminiszteriumból; mert könnyen megeshetik, ha azonnal erősen nam csavar egyet a színház kormányának gépezetén, hogy mire e dekretum leérkezik, szétfoszlik azon nimbusz, mely a t. igazgató ur kormányát kezdetben körülvette, mit, megvalljuk, őszintén sajnálunk.

Ezen őszinte megjegyzéseket pedig azért tettük, hogy figyelmeztessük a t. igazgató urat a fenyegető veszélyre, s hogy megtegyük hírlapírói kötelességünket nemzeti intézetünk, s annak élén álló, általunk nagyra becsült férfiu iránt, a többi — videant consules.

magyar kormányt. Vádlott maga, egy 50 éves erőteljes paraszt, azt állítja, hogy akkor részeg levén, beszédjére csak annyiban emlékszik, hogy ő azt mondá, miszerint nem a jobb, hanem a románoknak több előnyt nyújtó balpártra fog szavazni. A tanuk megeskettetése után Csukássy Károly, kir. alügyész az osztrák büntetőkönyv 65. §-ának a) pontja alapján vádlott ellen a közönség-hírből vádját emelt, mert a kormány elleni megvetésre s gyűlöletre ingerlett incriminált szavai által. Liuba védő védenecének fölmentését kérte, mert védenecze csak az esperes által provokálva fejté ki politikai nézetét.

Hosszabb tanácskozás után a törvényszék vádlottat tényállás hiányából fölmenté és pedig azon indokból, hogy a vád állítása mellett határozottan csak egy tanu Dimetrievis tanuskodott. Vádlott azonnal szabad lábra tétetett. A királyi ügyész fölbebezt.

Táviratok.

London ápril 17. A fölsőház megszavazta Wolzey tábornoknak a 2500 fontnyi dotatit. Az alsóházban megerősíti Disraeli, hogy Lesseps a Suezcsatorna beüzemelésével fenyegetődzött, ha a posta a tonnabizottság által föllállított föltevélekre ragaszkodik. Disraeli hozzátéve, hogy a francia kormány fölhivta Lessepsot, miszerint álljon el a hatalmi rendszabályoktól és vesse alá magát a bizottság föltevéleink.

London, ápril 17. A pénzügyminiszter a hét milliónyi államadósság leszállítása czéljából 1885-ig folyó annuitásokat szándékozik életbeléptetni.

Konstantinápoly, ápril 17. A posta felhatalmazta a Khedivet, hogy a Suez csatornában a szolgálatot a társaság költségen folytassa, az esetre, ha Lesseps a hajózást félbeszakítaná.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 18.

A tisztavideki vasúttársaság ma tartott közgyűlésén Mördling vezér-igazgató felolvasta az üzletjelentést. Eszerint a társaság által kezelt arad-temesvári pályán a bevétel mértékülként 29,567 frtot, a kiadás 24,980 frtot, a tiszta jövedelem tehát 4,587 frtot tesz. A tisztavideki pályá bevétele tett 6,877,787 frt 66 krt, a kiadás 3,704,254 frt 81 krt, a tiszta jövedelem tehát 3,173,532 frt 75 krt; ehhez járul még a mult évről áthozott 234 frt 57 kr. — Ez összegből 2,511,442 frt 45 kr. kamatok és törlesztések fedezésére a tartalékalap szaporítására, és az igazgatótanács indítványozza, hogy részvényenként 7 frtyi föllösztalék fizetessék, a fennmaradó 2412 frt 75 kr pedig a folyó évi számlára vitessék át. Az igazgatótanács elhatározta, hogy a szelvénybőlyeget az üzleti számla rovására fogja fedezni, a részvényeseknek tehát a föllösztalék minden levonás nélkül fog kifizettetni. A jelenlegi szállítási bevételek nem kedvezők; az 1874. év még a tavalyiaknál is rosszabb auspiciumok mellett kezdődik, az igazg. tanács azonban reméli, hogy az a mi tavaly történt, az idén is némileg ismétlődni fog; hogy t. i. a bevételek esetleges hiánya újabb megtakarítások és javítások által legalább részben fedezhető lesz. A közgyűlés elfogadja a jelentést, megadja az igazgatótanácsnak a fölmentvényt és jóváhagyja a már kifizetett 10 frtyi kamattal együtt 17 frt esik. — Erre a kisorolt igazg. tanácsosok: gr. Zichy Henrik, b. Orszay Andor, és hg. Eszterházy Pál újra megválasztattak, mire a gyűlés szétoszlott. Egyuttal fölemlítjük, hogy az egész közgyűlés gr. Szapáry Antal elnök pár megnyitó szavát kivéve, tiszta német nyelven folyt le, mintha nem is Magyarországon magyar vasut gyűlésén lettünk volna. Ugyan miért engedte az erélyes rendeleteket kibocsátó kormány jelen volt biztosza meg?

Az angol-magyar bank tegnap tartott közgyűlésén Tóth Vilmos elnök megnyitó beszédében konstálta, hogy a mult év kezdete óta mai napig tartó pénzválság az intézetnek mind banküzletét, mind iparvállalatait súlyosan érintette, ugy, hogy az összes veszteség 1.217,178 frt 29 kr. A fölolvasott jelentés részletesen fölsorolja az egyes üzletek eredményeit. Az igazgatótanács az alap-tőke-számla egysúlyának és részvények jövedelmezőségének helyreállítására czéljából a részvényekre befizetett összeg névértékének a szenedvett veszteségeknek megfelelő leszállítását javasolja s erre vonatkozó végleges indítványát egy később összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni. Az igazgatótanácsnak a fölmentvény megadott s indítványához képest a főnebbi összes veszteség a f. évi számlára vitetett át. Végül a kilépett igazg. tanácsosok újra megválasztattak.

Az osztrák nemzeti bank heti kimutatása szerint a bankjegyforgalom 810,770 frttal megapadt és f. hó 15-én 318,713,120 frtot tett. Az összes fedezet 342,464 forint 80 krajczár.

A budapesti gabna- és értéktözsderől ápril 18. A gabnaüzlet ma szünetelt. A tözsdén a hangulat, a bécsi gyöngye jegyzések folytán, ma lanyha volt. Az üzlet korlátolt. Jegyzéseink következők: vasuti köleszőnök 92.75, magyar hitel 140.75, munic. 26.25, anglo 28, földhitel 56.25, takaréki és hitel 48.25, pesti köztul 283, egy. bank 36 frton fizetettek. Valuták változatlanok 20 frankos arany 8.95, császári arany 5.28, tallér 1.66¹/₂.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.
Segéd szerkesztő: Dr. Kakuja Gyula.

— **Egy kényelmes lakas** két tiszta utczai szobából, szabad szép kilátással, konyha, éléskamra, pinczéval stb., május hótól kezdve bérbe vehető évi 250 forintért. A lakás fekvése egészséges (Buda, I. kerület, Krisztinaváros, sz. János-utca 27. sz.) s különösen oly bérlőknek igen czél szerű, kiknek időviszonyai távolabbi nyári lakást nem engednek, miután az Pestről gyalog 20 percz alatt, a budai csavargözös-állomástól pedig 10 percz alatt könnyen elérhető. — Ugyanitt nagyobb lakás is bérbe adandó.

